

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujjlappal 1 óra 1 K.

A társadalom a haladás jegyében.

(V. Gyula.) Valami általános elégedetlenség lappang a közszellemben, amely nagy válságoknak és társadalmi katalizmáknak veti előre árnyékát!

Ez az elégedetlenség néha nyíltan tör ki és vérrel öntözi meg a bányák mélységét, vagy a fővárosok kövezetét.

A tekintélyek ingadoznak!

A jogrend helyébe mindenütt az erőszak rendje lépett, amelyet csak fegyverrel tarthatnak fenn és csak szuronyokkal támogathatnak.

Bizonyos lázas düh ingerli a szíveket s valami izgatott hangulat sulya nehezedik rájuk. Még a politikai változások is csak átmeneti jelentőséggel bírnak, mert a nagy tömeg mélyebb válságokra, gyökeres átalakulásokra szomjazik.

Olyan fejvesztett anarkia uralkodik minden téren, mint Danté poklának előcsarnokában, ahol a kavargó szél magával sodorja az összezavart lelkeket s ellenállás nélkül ragadja őket a sötétségbe, a bizonytalanságba.

Mindenki elégedetlen!

Mindazok az alapok, amelyek a mai társadalom szervezete nyugszik, recsegnek, és ingadoznak. — Tekintély nincs! —

A vallás gyermekmese, a haza neveléses érzélgés amelyet megmosolyognak és iparkodnak megélni belőle, a családi élet békó, az erkölcsi rend bilincs, amelyet össze kell törni, mert egyedül az izgalom az élet és gyönyör minden.

Az emberi lélek minden neme-sebb felhevülése nevelésesebb idealizmus s mindaz a bűn, amit eddig minden népnek erkölcstana megbélyegzett, az ő szemökben haladás.

Igen! A mai társadalom bense-tében ott pusztít a rothadás s vonzolja fáradt lépésekkel magával, mint a tüdővésztes keblében a halált!

Ez az erkölcsi szenvedés ragály-

ként uralkodik a közszellemben, átharapódzott a családi életre is és megromtotta a jellemeket is.

Miért? Mert a kereszténység szellemét kiszorította onnan az anyagi érdekek kultusza.

A lélek helyébe lépett a test, a szellem helyébe a pénz. Egy mérgező anyag van beoltva a társadalom organizmusába, amely nem a keresztény világnézet tiszta forrásából ered.

Ennek fekélyei ütnek ki a társadalom testén! Ime. Ki mondja, hogy ez nem a haladás jegyében haladó társadalom szomorú képe?!

Ezt nevezik a „fölvilágosodottak“ a haladás korának. Igazuk van! Halad az emberiség, halad a társadalom egy romlott levegőju sirba, hol nyomasztó a lég, halad oda, hol tikkasztó a hőség s ahol fuldoklik a szív, az emberiség boldogtalan szíve.

Nyílt levél.

Tek. Szerkesztőség!

Bizonyára tudomásuk van arról a párbajról, amely a napokban folyt le a „Central“-ban, amelyet az állam a felépítendő kultúrpalota céljaira vett meg.

Furesa egy kicsit, hogy azt a helyet, amelyen valamikor a magyar kultúra bástyája fog emelkedni ily célra adják ki.

Kíváncsi volnék, hogy vajjon ki adja ki ezt a helyet párbajozóknak, tánciskolának és tudja a Jó Isten, hogy minek még Kit terhel ezért a felelősség?

Sok emberben ugyanez a gondolat motoszkál. Nagyon tanácsos volna, ha az illetékes körök törődnének ezzel a nem tisztázott ügyvel.

Tisztelettel kérem a Tek. Szerkesztőséget, hogy ezen pár soromnak helyt adni kegyeskedjék, amelyért előre is köszönetet mondok.

Brassó, 1912. júl. 30-án.

Egy olvasójuk.

Apponyi válasza Tiszának.

Gróf Tisza Istvánnak az aradiakhoz intézett levele különösen gróf Andrássy Gyulát és gróf Apponyi Albertet támadta.

Gróf Apponyi Albert most felel Tisza István levelére s a politikai szélkakas kifejezést retour-chaise számba veszi, mert ő Tiszát monomániakusnak nevezte.

Igy fejezi be levelét:

Hát nekünk így is jó; elfogadható békeajánlatok mérlegelésére, a jogrend helyreállítása alapján. Igenis kapható vagyok: a jogbontó erőszakkal való megalkuvásra nem. Mig ez a gondolat uralkodik odaát, mig Tisza István szelleme vezet, nekem sincs más gondolatom, mint harc a végletekig. És ha Tisza István az egész ellenzék soraiból épp engem pécézt ki tipikus ellenfélnek, úgy én ezt a hízogó figyelmet köszönettel fogadom és állok elébe.

HIREK

Szerda	Róm. kath. Ignác
július	Protestáns German
31.	Gör. k. Emilián
	Nap két 4 36. nyug 7
	35 perckor. Hold két
	11 ó. 55perckor. Nyug. 5 ó. 11 perckor.

Meghívó:

A brassói magyar kir. posta és távirtda al-tisztek és szolgák önművelődési és önszegélyző Egyesülete 1912. évi augusztus hó 4-én a lövölde összes helyiségeiben monstre tűzijátékkal, világ-postával és tekezversennyel egybekötött műsoros táncvigalmat rendez.

Belépő jegyek ára: személyjegy 1 k., családjegy (3 személyre) 2.50 korona.

Jegyek előre válthatók a levélkézbesítőknél, és az estély napján d. u. 3 órától a pénztárnál. Kezdeté délután 4 órakor. A meghívó másra át nem ruházható és kívánatra előmutatandó.

Családi pótlék.

A nemrég meghozott törvény értelmében Brassóban ma délelőlt kezdtek meg az állami alkalmazottak családi pótlékának a kifizetését.

Halállal fenyegetik Vas rendőrfogalmazót.

Vas Árpád rendőrfogalmazó, a ki a múlt héten kegyetlenül inzultált egy váradi urileányt, arra a vakhirre, hogy a polgármester nem indít ellene fegyelmet, a fenyegető levelek egész özönét kapja. Ma egy budapesti szobrász aláírásával és teljes lakáscímével ellátott levelet kapott, melyben a szobrász halállal fenyegeti. A nagyváradi rendőrség felküldötte a levelet a budapesti főkapitányságra, hogy nyomozza ki a levél íróját és indítson ellene eljárást.

Kiutasítják a zsidókat.

Igen sok kormányzóságból tömeges zsidókiutasítások híre érkezik. Kórnov kormányzóságból százharminc családot utasítottak ki, Vlnából igen sokat, a jekaterinoszlavi kormányzó több száz családnak adott ki igen rövid határidőre távozási parancsot. A kiutasított zsidók táviratban kérétek Kohovcev miniszterelnöktől, hogy legalább hosszabbítsa meg a határidőt, de válasza sem kaptak táviratukra.

Pályázat.

Fogarasz vármegye törvényhatósága pályázatot hirdet egy irnoki állásra 1400 kor. fix és 400 kor. lakáspénz. Kérvények aug. 24-ig adandók be az alispáni hivatalhoz.

A misztikus idegen.

Tegnap a budapesti rendőrség az ország területéről kitiltotta Charles Edwin Layton brassói illetőségű, amerikai állampolgárt, aki fogorvosnak adta ki magát és több kihágással magára vonta a rendőrség figyelmét.

Kossuth Bpsten.

Kossuth Ferenc a negyvennyolcas párt vezére vasárnap este Bpstre érkezett, ahol az ellenzéki képviselők nagy tömege várta. A pályaudvaron az utazó közönség megéljenezte Kossuthot.

Elhunyt képviselő.

Nagyváradról értesítenek minket, hogy dr. Márkus László, nagyváradi ügyvéd a margittai kerület országgyűlési képviselője meghalt. Margittán 1910-ben Szatmári Mórral szemben választották meg.

Uborkaszezon.

Az ellenzék vezetési egymásután hallatják hangjukat. Legutóbb Apponyi most pedig Károlyi József gróf irt cikket, amelyben erősen elítéli Tisza eljárásait.

Fiatal emberek kerestetnek

Mulattató hirdetést közölnek a san-franciskói amerikai lapok. „Fiatal emberek kerestetnek egy tengeri fürdőre, akik a fürdőközönséget társalkodásukkal szórakoztatják. Havi fizetés 150 kor. és a Hotelben teljes ellátás.” Az előzményét is közlik mindjárt ennek az érdekes hírnek. San-Franciskó mellett van egy Beach nevű tengeri fürdő, amelynek egyetlen hatalmas szállója Virginia Hotel. A legdrágább és legelőkelőbb tengerparti fürdő, amelyen Amerika milliommossai üdülnek. A napokban a lányok a mamákkal gyűlésre jöttek össze, amelyből kifolyólag elhatározták, hogy a Hotel igazgatóját felkérlik, hogy rövid időn belül gondoskodják oly fiatal embe-

rekről, akikkel társalognak, mert az egész fürdőn 250 nő között alig van 40 férfi. Ez is mind öreg, vagy nem partiképes. Ez volt az előzménye a fentebb közölt hirdetésnek, amelyel most tele vannak az amerikai lapok.

Diáktüntetés.

A budapesti rendőrség többször betiltotta már a budapesti egyetemi hallgatók tiltakozó gyűléseit, amelyen tiltakozni akartak a sajtótörvényen esett sérelmeken. Most vasárnapra ismét tartottak gyűlést, amelyet a rendőrség tudomásul vett. A gyűlés után a diákok a Stefánia utra mentek, ahol folytonos lármát éljenzés és abcugolás közepette haladtak a belváros felé. A rendőrség rohammal zavarta szét a tüntetőket. Többet előállítottak és bekísérték a rendőrkapitányságra.

Pap választás

Haltrich Konrad botfalusi szász papot Szentpéter választotta meg papnak.

Támadás.

Herepci Demeter bolgárszegi lakókat az éjjel ismeretlen egyének megtámadták a Belindescu nevű korcsmában, és véresre verték.

Hiveink figyelmébe.

Vasárnaponként délután különösen a cseledeleányok és egyszerűbb hívek között mormon tendenciózus iratokat osztogatnak fiatal emberek az utcán. A híveket és cseledeledeleányokat figyelmeztetjük, alátvalóikat intsék meg, hogy az ily iratokat utasítsák vissza, a tolokodásokat kérjék ki maguknak, mert határozott szemelenség számba megy az az eljárás, a melyet a múlt vasárnap végeztek az iratokat osztogató fiatal emberek Bolonyában. Az ily iratokat az egyház tiltja s így nincs miért elfogadni.

Ki ad ki lakást?

A Ker. Szoc. Egyesület 2-3 szobából álló helyiséget venne ki bármikor. Ajánlatokat a szerkesztőségünkbe kérünk.

Uj szövetkezet.

A bolonyai asztaltársaság kezdeményezésére kimondották a „brassói általános fogyasztási szövetkezet” megalakulását. Az elakuló gyűlést Szele dr. nyitotta meg, magát a gyűlést Farkas főkapitány vezette. A választásokat is megejtették.

Állatbetegségek.

A felsőjárású főszolgabíró ma értesítette a megyét, hogy területén lépfene, sertésorbánc fordult elő. A szükséges védelmi intézkedéseket megtették.

Cipészösszejövetel.

A cipészszakcsoporthétfőn este összejövetelt tartott, amelyen a h. csoport számos tagja megjelent.

Borbélymemorandum.

A borbélyszakosztály a legközelebbi ülésén egy memorandumot tárgyal meg, amelyet az iparhatóságnak be fognak terjeszteni.

Ki talált egy kékításkát?

Tegnap este 9 és 10 óra között egy nő valahol az utcán elvesztett egy sötétzöld kékításkát, amelyben nagy összegű pénz, két kulcs és tükör volt. Az esetleges megtalálót a rendőrségnek szolgáltatassa át.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő. A keresztényszociálisták most nyáron nem tartanak felolvasó estéket. Csak szeptember első felére van tervezve a megnyitó szerdai est. Lapunkban majd hirt adunk annak idején. **Politikus.** Egy keresztény irányú politikai párt gondolatával mi is foglalkozunk. A télen majd többet beszélünk róla. Igaza van, természetesebb alakulás volna ez. Ami késik nem mulik. Szívvelyes üdvözet.

Táviratok.

A politikai helyzet.

Bpest. jul. 30.

Az ellenzéki lapok vezércikkében foglalkoznak Beöthy béketerveivel, amelyeket azonban gyengéknek tartanak. Az „Alkotmány” azt írja: A békefeltételek napról napra súlyosabbak lesznek. Különben meg kell várni Lukács nagyenyedi beszédét. Az „Alkotmány” még a muokapártban forrongó véleményekről cikkezik.

Lisszabon, jul. 30.

A monarchista mozgalom fejét Almeida ügyvédet ma 6 évi börtönre és 20 évi gályarabságra ítélték el.

Konstantinápoly, jul. 30.

Az ujonnan kinevezett kabinet holnap mutatkozik be.

Színház.

Szerdán, július 31-én, Vera Violetta. Operette 3 felvonásban.

Csütörtök, augusztus 1-én, ujdonságul először: Éva boszorkány. Színmű 3 felvonásban. Irta: Herceg Ferenc.

Pénteken, augusztus 2-án, ujdonságul először: A frankfurtiak. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Rössler Károly. Fordította: Molnár Ferenc.

Szombaton, augusztus 3-án, új fényes kiállítás — ujdonságul először: Leányvásár. Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte: Jakobi Viktor.

Vasárnap, augusztus 4-én, két előadás délután 3 és fél órakor. félhelyárakkal: Az aranykakas. Énekes bohózat 3 felvonásban este 8 órakor rendes helyárakkal, másodszor Leányvásár.

Hétfőn, augusztus 5-én, harmadszor: Leányvásár.

Kedden, augusztus 6-án, negyedszer: Leányvásár.

Szerdán, augusztus 7-én, ötödször: Leányvásár.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.